

Arkivverket

FOLKEHELSEINSTITUTTET
Postboks 222 Skøyen
0213 OSLO

Vedtak om bevaring og kassasjon - FHI

Dato
17.12.2025

Vår ref.
2025/18010

Deres ref.
25/05222

Saksbehandler
Hans Knut Trælhaug
seniorrådgiver

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.
961181399

Vi viser til brev av 25. november 2025, hvor Folkehelseinstituttet har oversendt følgende forslag til bevaring og kassasjon:

- Protokoller på papir fra perioden 1981-2005 bevares
- Arbeidskort på papir fra perioden 1981-2016 kasseres

Både protokollene og arbeidskortene er skapt ved Bakteriologisk avdeling.

Med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16, vedtar Riksarkivaren at protokollene skal bevares, og at arbeidskortene kan kasseres.

Folkehelseinstituttet bestemmer selv hvor lenge kassabelt materiale må oppbevares, jf. riksarkivarens forskrift § 7-3.

Med hilsen Arkivverket

Kjetil Korslien
områdedirektør

Ingrid Holløkken Lyngmo
fung. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

ARKIVVERKET
Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
25/05222-1

Dato:
25.11.2025

Søknad om kassasjon av arbeidskort og bevaring av protokoller - Bakteriologisk avdeling

Innledning

Folkehelseinstituttet (FHI) søker om å få kassere arbeidskort på papir som har blitt benyttet av analytikere i forbindelse med analyser av bakteriologisk stammer ved laboratoriet på Bakteriologisk avdeling. Arbeidskortene inneholder nedtegnelser gjort av analytikere ved utførelsen av analysene på laboratoriet. Materialet ansees som fagsaker, og FHI må få et vedtak fra Arkivverket for å kunne kassere arbeidskortene.

Selve resultatene av analyseringen av bakteriologisk stammer er nedskrevet i protokoller. Disse protokollene søker FHI om å få bevare.

Rettslige rammer

FHIs nasjonale medisinsk-mikrobiologiske referansefunksjoner ble formalisert av Helse- og omsorgsdepartementet i 2005, og er i dag regulert i rundskriv I-5/2013 - Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi (regjeringen.no).

Nasjonale referanselaboratorium i medisinsk mikrobiologi har et landsdekkende ansvar. Overordnede oppgaver og de faglige og praktiske kravene til laboratoriene går fram av MSIS-forskriften (lovdata.no). MSIS-forskriften er også det juridiske grunnlaget for de medisinske mikrobiologiske referansefunksjonene.

Informasjon om arkivskaperen

Materialet er etter Avdeling for bakteriologi ved FHI. Avdeling for Bakteriologi ved FHI ble opprettet i 1929. Dette var også året Statens institutt for folkehelse ble grunnlagt.

Avdeling for bakteriologi er en laboratorieenhet som utfører analyser og forskning innen medisinsk bakteriologi. Avdelingen er en sentral aktør innen mikrobiologisk forskning, diagnostikk, overvåking og kvalitetsforbedring. Avdeling for bakteriologi samarbeider tett med andre laboratorieavdelinger og fagmiljøer ved område for smittevern. Målgruppene er primærlaboratorier i medisinsk mikrobiologi i Norge, og dessuten forvaltningsorganer og akademia nasjonalt og internasjonalt.

Nasjonalt referanselaboratorium

I 2005 fikk FHI en formalisert rolle som referanselaboratorium, men FHI hadde også referansefunksjoner helt tilbake til 1990.

Som nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi har Avdeling bakteriologi følgende oppgaver:

- Referansediagnostikk
- Opprettholde en samling av stammer og annet referansemateriale
- Vitenskapelig råd og støtte
- Samarbeid og forskning
- Overvåking, beredskap og respons ved utbrudd av smittsomme sykdommer

FHI er nasjonalt referanselaboratorium for 19 sykdomsfremkallende bakteriearter/genus, og avdelingen mottar prøver for artsfastsettelse, karakterisering og resistensbestemmelser. Prøvene sendes inn fra alle virksomheter som utfører primærdiagnostikk dvs. 21 laboratorier ved helseforetakene og Først. Resultatene av analysene blir brukt aktivt innen diagnostikk, overvåking, utbruddsopklaring og rådgivning. FHI har ikke videre ansvar for å følge opp pasienten, men dersom det oppdages sykdomsutbrudd, så er det FHI som har ansvar for utbruddsetterforskning.

FHI var tidligere også et primærlaboratorium dvs. de analyserte primærprøver fra syke. Dette gjør imidlertid ikke FHI lenger.

Informasjon om arkivserien

Arbeidskort

Arkivserien med arbeidskort består av 28 hyllemeter fra perioden 1981-2016. Arbeidskortene fra 2016-2024 er digitalisert, og er tilgjengelig i Labware. Arbeidskortene ble avviklet i 2024, og i dag føres alt digitalt i Labware.

Analytikerne hadde med seg arbeidskortene på laboratoriet under analyseringen, og gjorde notater på kortene underveis i arbeidet med analysen. Arbeidskortene inneholder beskrivelse av hvordan man har kommet fremt til resultater og hvem som har utført analysen.

Arbeidskortene er fortløpende nummerert. Materialet er plassert i FHIs lokaler på Lindern.

Protokoller

Protokollene inneholder mottatte prøver, og resultater/konklusjoner av analysene på prøvene. Protokollene er også et register til stammebankene. Protokollene er fra 1981-2005.

Materialet er plassert i FHIs lokaler på Lindern, og er på ca. 2 hyllemeter bestående av ca. 100 bøker, størrelse A4.

Ingen av disse 100 bøkene er digitalisert. Fra 2005 ble resultatene digitalisert i journalsystemet NetLab, og deretter i Labware fra 2016.

Journalbøkene er nøkkelen til de ulike referansefunksjonenes stammebank. Så lenge vi skal beholde dette nedfrysede biologiske materialet må protokollene beholdes.

Bevarings- og kassasjonsvurdering

Vurdering av arbeidskort

Det er primærlaboratorier som analyser alle prøver fra syke pasienter, men ved identifikasjon av noen av de 19 sykdomsfremkallende bakterieartene, så sendes prøven til FHI for å få stilt sikker diagnose eller for å undersøke smittestoffets karakteristika.

Som en del av arbeidet med å analysere innsendte prøver ble det brukt arbeidskort for å gjøre notater underveis i arbeidet. Arbeidskortene har blitt skapt i tilknytning til gjennomføringen av analysene, og har således kortvarig dokumentasjonsverdi. Det å gjennomføre analyser av innsendte prøver var ordinære aktiviteter i FHI, og oppgaveløsingen hørte inn under primærfunksjonene til virksomhetene.

Materialet inneholder ikke drøftinger eller beslutninger, men kun arbeidsnotater. Dokumentasjonen har dermed orienterende karakter.

Materialet ansees ikke å ha skapt presedens, og har ikke blitt brukt til å utlede generelle saksbehandlingsmønstre i FHI. I og med at materialet ikke inneholder beslutninger vil ikke vurderingskriteriet "saksbehandlingsledd" ha avgjørende betydning.

Det vurderes slik at materialet ikke har skapt varige forvaltningsmessige eller juridiske konsekvenser eller dannet mønstre for andre.

Med utgangspunkt i de oven nevnte kriteriene vurderes materialet det søkes kassasjon for, til ikke å ha tilstrekkelig dokumentasjonsverdi til å bevares, og det må derfor vurderes om den har tilstrekkelig informasjonsverdi.

Resultatene av analysene er dokumentert i protokollene, og arbeidskortene er sånn sett knyttet opp (lenket opp) mot protokollene. Lenkingen bidrar imidlertid ikke til å øke informasjonsverdien, for selv om koblingen brytes vil man likevel ha tilgang til resultatene.

Arbeidet med å benytte arbeidskort har vært gjort uavbrutt siden 1981, og arbeidet er således preget av en viss kontinuitet innenfor tidsperioden materialet ble skapt.

Materialet består kun av arbeidskort, og det er ingen tematisk variasjon og lav informasjonstetthet i materialet. Arbeidskortene er kun arbeidsdokumenter som er skapt under gjennomføringen av analysene.

Med utgangspunkt i de oven nevnte kriteriene vurderes materialet heller ikke å ha tilstrekkelig informasjonsverdi. Det må følgelig analyseres om dokumentasjonen redegjør for rettigheter til andre parter.

Materialet er ikke resultat av saksbehandling, som kan ha administrative og/eller juridiske konsekvenser for andre parter. Resultatet av utførelsen av oppgaven er dokumentert i protokollene, som er foreslått bevart. Det vurderes dithen at arbeidskortene ikke dokumenterer rettigheter av tilstrekkelig betydning for andre parter.

Materialet har verken dokumentasjons- eller informasjonsverdi og har heller ikke verdi for tredje parter, og FHI vurderer samlet sett at materialet kan kasseres etter at egne dokumentasjonsbehov har bortfalt.

Vurdering av protokollene

Når prøvene er ferdig analysert og det er stilt sikker diagnose på de innsendte prøvene, blir resultatene dokumentert i protokollene.

Det å gjennomføre analyser av innsendte prøver inngår i Avdeling Bakteriologis primærvirksomhet, dokumentasjonen som skapes vurderes å være resultat av ordinære aktiviteter i FHI.

Arbeidet med analysene danner dokumentasjon som er av besluttende karakter, og det dokumenterer bl.a. resultatene av undersøkelsen.

Resultatene av analysene skapes av Avdeling Bakteriologi, og dokumenteres i protokollene. Avdelingen har ansvar for å sende resultatene til rekvirerende lege, og ved funn av noen av de 19 sykdomsfremkallende bakterieartene har avdelingen meldingsplikt til MSIS.

Dokumentasjonen er et viktig kildegrunnlag for å kunne etterprøve resultater av arbeidet, og for å se hvordan FHI har utført sitt samfunnsoppdrag.

Journalbøkene (protokollene) er inngangsporten/nøkkelen for å gjenfinne det nedfryste biologiske materialet i stammebanken. Denne lenkingen bidrar til å øke informasjonsverdien av protokollene.

Med utgangspunkt i de ovenfornevnte kriteriene vurderes dokumentasjonen i protokollene til å ha tilstrekkelig informasjons- og dokumentasjonsverdi til å bevares.

Dokumentasjonen i protokollene som avdelingen skaper som nasjonalt referanselaboratorium, finnes ingen andre steder i norsk offentlig forvaltning og fremstår dermed som unik.

FHI vurderer det dithen at protokollene bør bevares for ettertiden og avleveres til Arkivverket.

Oppsummering og konklusjon

På bakgrunn av ovennevnte vurdering foreslås det at arbeidskortene kasseres. Materialet skal ikke avleveres til Arkivverket, men kan kasseres når egne dokumentasjonsbehov har bortfalt. Dette vurderes til å være umiddelbart etter at vedtak om kassasjon er mottatt.

Det foreslås videre at protokollene med resultatene bevares

Vennlig hilsen

Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Liste over kopimottakere:
Avdeling for bakteriologi, Ane Mohn Bjelland
ARKIVVERKET, Martin Bould